

Kitabu cha Yoeli na Kanisa la Waadventista Wasabato la Laodikia - Nambari Ishirini na Tatu

Jeff Pippenger

2026-01-04

هس وئس ی ب درامش

Bule ya makumi ibili na ibili, nahandika: “Kisha mu sura ya kumi na moja, nasaba ya watu wateule yawakilishwa kwa majina kumi tangu Shemu hata Abram. Sura ya kumi na moja ni simulizi la mnara wa Babeli, lakini pia ni nasaba ya watu wateule, kama inavyowakilishwa na Ibrahim. Sura ya kumi na moja yatambulisha watu wateule waliokuwa waingie mu agano la namna tatu pamoja na Mungu. Hatua ya tatu na ya mwisho ilikuwa sadaka ya Isaka mu sura ya makumi ibili na ibili. Sura ya “kumi na moja” ni mwanzo wa alfa na sura ya “makumi ibili na ibili” ni mwisho wa omega. Imani inayotakiwa ili kusikia sauti ya Mungu mu maana ya majina, haiko tofauti na imani inayotakiwa ili kusikia sauti Yake mu uhesabuji wa Neno Lake.”

Kapitulo lyuumi na imwe yinapresenta ulufingo lwa Kaini, nu lufingo lwa Abeli. Tuli twalangisha inshita ishingini mu myaka yonse ukuti imibele ya buprofeti iya lupungu lwa Babeli ileiminako ulufingo lwa bufi. Panuma ya mukoka, kwali ukupilibuka kwa mafunde ya nshita ukufuma ku kupeepa pa mpongolo ya Edeni ilyo takulaba mukoka; elyo panuma ya mukoka, ukupeepa kwali ukuba pa cipailo. Icipailo cali ne fyakukonka ifya mu Baibolo ifya pashali. Calingile ukwakwa ku mabwe ya cifyalilwa, ukwabula ukutobowa nangu ukusema amabwe ku muntu. Calingile ukuba bwele pa bwele, ukwabula isakala.

mnara wa Nimrodi uliwekwa ili kuwafanyia wenzake wa Nimrodi jina, ambalo huwakilisha tabia. Katika mnara huo tunaona mwanadamu akijaribu kujiokoa mwenyewe, na kujiinua mwenyewe kama miungu ya mbinguni. Mnara huo ni ishara ya kanisa linalodhani kwamba linaweza kujiokoa lenyewe, na hudhani kwamba linapaswa kuinuliwa juu, kama wafalme kumi wanavyofanya katika Zaburi 83, wanapokiinua kichwa cha upapa katika shirikisho lile ovu la unabii wa Biblia, linalotukia wakati wa sheria ya Jumapili.

Mwimbu cyangwa Zaburi ya Asafu. Ntukicecekere, Mana; ntuceceke, kandi ntuhore utuje, Mana. Kuko dore, abanzi bawe bateje umuvurungano; kandi abakwanga bishyize hejuru imitwe. Zaburi 83:1, 2.

Ekihugo kyali kyakazikirizibwa n’Omutembegu gwa Nuuha, kandi ensonga ahabw’okuba Ruhanga yaarangireho okuhingurwaho kw’ekigambo ky’okugarukamu aha nsi eya mbere y’Omutembegu ni ngu ebiteekateeko by’omuntu byali byaba bibi obutoosha. Baibuli neegamba aha bumwe omu buryo butari bumwe, kimwe ahabwo ni “okureeba amaisho n’amaisho.” Ababiri nibasa kugenda hamwe, keretse niba bari omu kwikirizana?

Basi, ndugu zangu, nawasihi kwa jina la Bwana wetu Yesu Kristo, kwamba ninyi nyote mnene neno moja, wala pasiwe na faraka miongoni mwenu; bali mkamilishwe kabisa katika nia iyo hiyo na katika hukumu iyo hiyo. 1 Wakorintho 1:10.

Wakati Mungu alipoichanganya lugha katika hukumu juu ya ufalme wa Nimrodi, jambo hilo linaonyesha kwamba kabla ya kuchanganywa huko, wote walikuwa katika umoja, na kwa hiyo wote walikuwa na tabia ileile, nayo tabia hiyo ilikuwa dini iliyojengwa juu ya matendo ya wanadamu—kinyume na wale walio katika sura iyo hiyo wanaowakilishwa na Ibrahimu. Shemu alikuwa nafsi mwaminifu katika siku za Nimrodi. Wanahistoria humwelekeza Shemu kuwa ndiye aliyemwua Nimrodi, yule mwasi mwenye nguvu mbele za Bwana. Hoja hiyo husimama hata bila mawazo ya mwanahistoria, kwa maana Shemu ni mtu wa agano, anayefuatisha damu yake hadi kwa Nuhu, mtu wa agano, anayefuatisha damu yake kurudi kwa Sethi, mtu mwingine wa agano, aliyeingia katika historia ya agano kuchukua mahali pa ndugu yake Abeli, ambaye alikuwa mtu mwingine wa agano aliyekuwa mzao wa moja kwa moja wa Adamu.

Korani ya kumi na moja ya Mwanzo ni pambano kuu kati ya Kristo na Shetani, katika muktadha wa agano la uzima na agano la mauti. Nimrodi anawakilisha yule mwindaji mkuu mbele za Bwana, kwa maana analiwakilisha kanisa lenye wafuasi wengi. Abram, kupitia kwa Shemu, anawakilisha kanisa lenye wafuasi wachache tu. Shemu alikuwa mtu wa agano wakati Nimrodi alipokuwa akijenga mnara wake, lakini maagano hayo mawili katika sura ya kumi na moja hayawakilishwi na Shemu na Nimrodi, bali na Nimrodi na Ibrahimu. Paulo anaieleza wazi kanuni hii ya kinabii.

Nokuba uyu Melkisedeke, inkosi yaseSalem, umpristi kaNkulunkulu oPhezukonke, owahlangana no-Abrahama ebuya ekunqobeni amakhosi, wambusisa; lowo u-Abrahama naye amnika okweshumi kwakho konke; okokuqala ngokuhunyushwa kwegama lakhe enguNkosi yokulunga, emva kwalokho futhi enguNkosi yaseSalem, okungukuthi, iNkosi yokuthula; engenayise, engenanina, engenalo uzalo, engenasiqalo sezinsuku, engenasiphelo sokuphila; kodwa enziwe afane neNdodana kaNkulunkulu; uhlala engumpristi phakade. Manje bhekani ukuthi lo muntu wayemkhulu kangakanani, lowo ngisho no-Abrahama, ukhokho, amnika okweshumi kwempango.

اسای ی مریوگمب، نرگمدرمو ی تهیانی هاک یسی فؤی مک، نی یوال ی ن اړوک هل ی نه اوئی ادی تس اړل
ی مو تشپ هل دنه چره، ن این اکارب هل متاو، نرگمدرمو کل هخ هل که ی ده مک هی ده ن ای کئ ن امرهف
:مو درد متن ووتاه می هار بیئ

Lelo akuzaliwa, nkuvoya kulandana na bo, apokelere Ibrahimu dikumi, ni kumusaya yula aali ni zisitiso. Kabiji papo pakubula kukakanya konse, wakatampe asaya mukeji. Kabiji pano bantu bafwa bapokela dikumi; paji po wapakokela, ao bo bamwanyika mboikala mumi. Kabiji, kana kwamba nangamba byonkabyo, na Levi yo wapakokela dikumi, naye walipile dikumi muli Ibrahimu. Pano aali kiji mu nkwapu ya wishi wakwe, apo Melkisedeki amwene. Bahebere 7:1–10.

Ku nsonga ya Melikisedeke kele ti solo mingi ya ntangu yai, kansi mono kele kaka kutalisa nde Polo kelongaka mbala mosi nde bikalulu ya profesu ya bantu ya ngwisana; mpe, na yawu, mono zola tuba bantu ya bakala mpe ya nkento na kati ya lufulu ya kupemama, yina kimbangi na bau ya Masonuku ke lakisa kidimbu ya nzila na kati ya mulongo ya profesu ya ngwisana ya Nzambi ti bantu. Polo kelongaka nde Melikisedeke, yina zingaka ntete banganga-Nzambi ya Balevi kutelama na Sinai, mpe na yawu kuluta bamvula nkama iya ntete ete kinganga-Nzambi ya Balevi kuvanda, ndimaka dikumi katuka na Levi. Sambila muntu kuvanda na kati ya kinganga-Nzambi ya Balevi,

yandi fwete kuvanda Mulevi yina lendaka kusiamisa ntoto na yandi ya menga katuka na Levi. Melikisedeke lendaka ve kumonisa nde dikanda na yandi katukaka na mulongo ya Levi, samu Levi butukaka ntete ve.

Omulongo gw'obufumu ogukiikirira endagaano ya Katonda ne Adamu ne Kaawa, mu mazima, ze ndagaano bbiri. Eyasooka yali ndagaano ey'obulamu ng'erimu ekikemo ekyangu. Oluvannyuma lw'okugwa n'ekikemo ekyagaana, endagaano eyaddako yateekamu omusaayi gw'omwana gw'endiga okusobola okuwa ebyambalo. Awo ne wabaawo endagaano ya Katonda n'abantu bonna, eyakiikirirwa musoke gwa nkuba, Nuuba n'okusinza ku kyoto. Ate ne wabaawo Olubereberye kkumi na kumu, Katonda mwe yatandikira endagaano ye n'abantu abalonde, abaali bagenda okuyitibwa Abaebbulaniya. Mu buli emu ku nkstories ezo, abantu aboogeddwa mu Bayibuli be bantu ba ndagaano, oba basajja oba bakazi.

Mu Ntandiko ya Itanguriro icumi na kimwe, intango y'isezerano ry'ubugingo n'ubwoko bwatoranijwe irashirwa ahabona; kandi irashirwa ahabona aho nyene Nimurodi ashinga isezerano ry'urupfu, nk'uko bigereranywa n'amatafari n'isima, vyari igihendo c'amabuye atabajwe n'ukubura isima, nk'uko vyagereranywa n'igicaniro. Mushiki wacu White aratumenyesha ko igicaniro giserukira Kristo; ni co gituma idini rya Nimurodi, iryo rikaba ari idini ry'ikinyoma, rigereranya Kristo w'ikinyoma.

Ne baciranieguani ikyaba, Tuka, twombe amategura, tuyokye neza rwose. Kandi bari bafite amategura mu cyimbo c'amabuye, kandi bari bafite ibumba mu cyimbo c'isima. Itanguriro 11:3.

Kai ūndu kè anya aşín dyi m̃, wu t̃a ñi k̃a aşín atuk açi: kùtù nà wu yì adàk ul̃yàn nùm açi, wu p̃irit açi. Exodus 20:25.

“Em di xetereya tevlihevkirina pîroz û asayî de ne. Agirê pîroz yê ji Xwedê tê divê di hewildanên me de were bikaranîn. Gorîgeha rast Mesîh e; agirê rast Ruhê Pîroz e. Ev îlhama me ye. Tiştekan tenê dema ku Ruhê Pîroz mirovekî rêberî dike û rê nîşan dide, ew şîretkarek ewle ye. Ger em ji Xwedê û ji wan kesên ku Wî hilbijartine dûr bikevin da ku li gorîgehên xerîb bipirsin, wê li gorî karên me bersiv were dayîn.” Selected Messages, book 3, 300.

Ku bukiedi bia kima kia bibila ku Mekanisaka ikumi na imwe, mosi wa malongi aa kuendi mu buprofete ni wa kwamba kiwakilisha mwanzo wa mulongo wa buprofete. Gharika ya Nuhu ni alama ya utenganisho wa buprofete. Wakati Nuhu alitoka mu safina, kulipaswa kuwa na njia mpya ya ibada, na njia ya ibada daima huzaa makundi mawili ya waabuduo, kama ilivyowekwa wazi mu historia ya Kaini na Abeli. Mekanisaka ikumi na imwe ni ulimwengu mpya, wenye historia ya mwanzo inayokuwa hadithi ya msingi ya historia ya mwisho, wakati watu wa agano wa Mungu wa siku za mwisho huwaita watenda kazi wa saa ya kumi na moja watoke Babeli wakati wa msukosuko wa sheria ya Jumapili. Nimrodu ni mtu wa dhambi wakati wa msukosuko wa sheria ya Jumapili, na Shemu, ambaye ni Ibrahimu, ni mtu wa Mungu katika msukosuko huo huo. Kutawanywa na mkanganyiko wa lugha vya Mekanisaka ikumi na imwe kulianza muda mfupi baada ya Nuhu kutoka mu safina. Mada ya sura ya kumi na moja ni maagano mawili, na simulizi hiyo hufikia hitimisho lake wakati hatua ya tatu ya agano la Ibrahimu inawekwa wazi mu sura ya

ishirini na mbili.

Capítulo once ku Abraham ñanpa alpa historiame, chaymi capítulo iskay chunka iskaypi omega historiakama chayan. Qallari willakuy Nimrodpa Babelmanta, tukukuy willakuytaq Isaacpa haywarikuyninmanta, iskayninpas runakuna hawan qhipa taripayninta rikuchin. Chay ñanqa Nimrodpa torreymanta qallarín, Isaacpa haywarikuyninkama mast'arin, hinaspataq chay ñanqa iskay contrariopi haywarikuyninpi tukukuyninta tarin. Nimrodpa haywarikuyninqa Diospa ejecutiva taripayninta chaskin, Abrahampa taripaynintaq Diospa bendicionninta chaskin. Nimrodqa capítulo oncepa alpanmi, Abrahamtaq capítulo iskay chunka iskaypa omeganmi. Omegaga sapa kuti aswan hatunmi, hebreo alfabeto nisqaman hina huk iskay chunka iskay kutikama, simikunata pantachispa nacionkunata maymanchus ch'iqchiykachaspa rikuchispa atiytaq, cruzpa atipayninwan anchata atipan. Nimrodpa torrenqa 9/11-pa Twin Towers-ninta rikuchin, Isaacpa haywarikuynintaq domingo leyta rikuchin.

Omulongo gw' endagaano n'abantu abaloneddwa gutandika n'akabonero k'omuwendo kkumi na gumu, ne gukoma n'akabonero k'omuwendo abiri mu bbiri. Omulongo ogwo gukoma ku nkomerero y'ekiseera ky'okugezebwa mu byafaayo bya alufa ebya Nimurodi, era ne mu byafaayo bya omega ebya Ibulayimu. Ebyafaayo bya Nimurodi ne Ibulayimu byennyini biteekebwa mu kitabo ekisooka eky'omu Bayibuli, era biteekebwa mu mbeera ey'okukung'aanya ebitundutundu okuva mu kuzikirira kwa Mataba ga Nuuba okwabadde kumpi nnyo. Mu kitabo ekisooka eky'omu Bayibuli, olugero lw'endagaano ebbiri luwa abajulirwa babiri abalaga enkomerero y'ekiseera ky'okugezebwa mu lulengo lwa suula kkumi na emu okutuuka ku abiri mu bbiri.

Atohari mẽ unyankuru, nareke aike mẽ unyankuru hĩnhĩ; na ato mẽchikĩrĩ, nareke aike mẽchikĩrĩ hĩnhĩ; na ato hari mẽrurĩme, nareke aike mẽrurĩme hĩnhĩ; na ato hari mũtheru, nareke aike mũtheru hĩnhĩ. Uguo wa Kũguũrũka 22:11.

Nimroda ni udhalimu na mchafu bado, na Ibrahimu ni mwenye haki na mtakatifu bado, kama inavyotambuliwa katika alfa ya Mwanzo 11–22, na pia katika omega ya Ufunuo 22:11. Muda mfupi kabla ya kufungwa kwa muda wa rehema, tangazo katika aya ya 10 latolewa ili kutoyatia muhuri maneno ya unabii wa kitabu hiki. Muda mfupi kabla ya kufungwa kwa muda wa rehema, katika aya inayofuata mara moja, katika Ufunuo yapaswa kuwapo unabii utakaofunuliwa. Aya mbili baada ya aya ya kumi na moja, Kristo atoa ufunguo wa kuufunua unabii huo.

Ne u ni, “Kufunga zing'a mauloti ga unabii wa kitabu iki ko; mana wakati ukwede hakuhi. Yeya uku na ukauka, na aendelee kuwa na ukauka bado; na yeya uku na uchafu, na aendelee kuwa mchafu bado; na yeya uku na haki, na aendelee kuwa na haki bado; na yeya uku mtakatifu, na aendelee kuwa mtakatifu bado. Ne, tazama, niza upesi; na thawabu yangu iri hamwe na nene, kumpa kila munhu sawa na kazi yakwe itakavyokuwa.”

Ndzi Alpha na Omega, masungulo ni makumu, wo sungula ni wo hetelela. Nhlavutelo 22:10–13.

Kapitulua hogeita bi Biblia osoaren omega-kapitulua da, eta itxita dagoen Apokalipsiko profezia irekitzeko giltza da Kristok, beste guztien gainetik, Apokalipsiko lehen kapitulan adierazi zuen printzipioa. Lehen kapitulua Hebrear alfabetoaren lehen letra da, eta hogeita bigarren kapitulua

azkena. Lehen kapituluko bederatzigarrenetik hamaikagarren bertsoetara, Joanek bere burua aurkezten du, eta Kristo Alfa eta Omega dela adierazten du.

Mimi Yohana, niliye ndugu yenu pia, na mshiriki pamoja nanyi katika dhiki, na katika ufalme na saburi ya Yesu Kristo, nalikuwa katika kisiwa kiitwacho Patmo kwa ajili ya neno la Mungu na kwa ajili ya ushuhuda wa Yesu Kristo. Nalikuwa katika Roho siku ya Bwana, nikasikia nyuma yangu sauti kuu, kama sauti ya tarumbeta, ikisema, Mimi ni Alfa na Omega, wa kwanza na wa mwisho; na, Hayo uyaonayo, yaandike katika kitabu, ukavipeleke kwa yale makanisa saba yaliyoko Asia; kwa Efeso, na kwa Smirna, na kwa Pergamo, na kwa Thiatira, na kwa Sardi, na kwa Filadelfia, na kwa Laodikia. Ufunuo 1:9-11.

Vesi ya kumi na moja, Yohane yuko Patmo, lakini katika vesi ya kumi na mbili anageuka, na tangu hapo na kuendelea yuko katika patakatifu pa mbinguni. Hivyo, katika vesi 9/11, tunaikuta ushuhuda wa Yohane, unaomtambulisha Yesu kuwa Alfa na Omega, jambo ambalo Yesu mwenyewe alikuwa tayari amejitambulisha kwalo katika vesi ya 8:

Ndzi Alifa na Omega, masungulo ni makumu, ku vula Hosi, loyi a nga kona, ni loyi a a ri kona, ni loyi a taka, wa Matimba Hinkwawo. Nhlavutelo 1:8.

[illegible]

Yohana ku makanisa saba yaliyo katika Asia: Neema na iwe kwenu, na amani, zitokazo kwake yeye aliyeko, aliyekuwako, na atakayekuja; na zitokazo kwa zile Roho saba zilizo mbele ya kiti chake cha enzi; na zitokazo kwa Yesu Kristo, aliye shahidi mwaminifu, mzaliwa wa kwanza wa waliokufa, na mkuu wa wafalme wa dunia. Kwake yeye aliyetupenda, akatuosha na dhambi zetu katika damu yake mwenyewe, naye ametufanya kuwa wafalme na makuhani kwa Mungu na Baba yake; kwake kuwe utukufu na mamlaka milele na milele. Amina. Tazama, yuaja pamoja na mawingu; na kila jicho litamwona, nao pia waliomchoma; na kabila zote za dunia zitaomboleza kwa ajili yake. Naam, Amina.

و ووبە ى موەئى و ەى دە ى موەئى ،تى ومرفەلە دن وادوخ ،ى اتوك و كى پتسەد ،مگى موئى و افلەئى زەئى
 8:1-4 مەن دىكار كىشائ. تىش و وەلە ىرادان اوت ،تىد ى موەئى

یہ کی زن مل ان ہت ہک ، تاکہ د شہکش پ حیس م یاسی ع ین درکار کشائی ، کہہ ی شہب ی م کہہ ی ی م رہ پ «ہکی زن تاک» ، «ہکی زن تاک» : بتیل د یس ی تہ ی ای ہکنو چ ، ہوہت ئر کہد ادوہن درکی ی قات ی ہوام ی ہواو د

ين اكمتهو رهسل هخهه ل فوق: تئلدهك، هوود و تسىب يشهب دل هده ىتهىائ ىن ىربرد نامهه
هوتهئر كهدهك هه ىه ىن ىبشئپ وهئ «هكىزن تاك هكنوچ، هكووترهپ مهئ ىن ىبشئپ
هحسىهم ىاسىع ىن دركار كشائ.

Vhesi ya nne huanza kufunuliwa, na vhesi ya nne huanza kwa ushuhuda wa Yohane wa, “Mimi Yohane,” kisha katika vhesi ya nane ni Kristo anayejitambulisha Mwenyewe. Shahidi wa kibinadamu katika ya kwanza ya hizo vhesi tano, na shahidi wa Kiungu mwishoni. Vhesi ya nne humtambulisha Baba wa Mbinguni kuwa ndiye “aliyepo, na aliyekuwapo, na atakayekuja.” Vhesi ya nane humtambulisha Kristo kuwa ndiye “aliyepo, na aliyekuwapo, na atakayekuja.”

Ufunuo wa Ufunuo wa Yesu Kristo ni kanuni ya alfa na omega. Kwa kuwa wa Kwanza na wa Mwisho, Kristo pia yuko katika wakati wa sasa, ijapokuwa alikuwa katika wakati uliopita na atakuja katika wakati ujao. Ukweli kwamba Yesu na Baba wote wawili ni Mungu aliyekuwako, aliyeko, na atakayekuja bado, ni namna nyingine ya kumdhihirisha Kristo kama Alfa na Omega. Yeye ni Alfa na Omega, wa Kwanza na wa Mwisho, Mwanzo na Mwisho, naye alikuwako hapo mwanzo na atakuwako hapo mwisho. “Funguo” za ufalme, zilizotolewa kwa kanisa huko Kaisaria Filipi, pia ndiyo “ufunguo” uliowekwa juu ya bega la Eliakimu katika Isaya 22:22. Alfa ya kitabu cha Ufunuo ni sura ya kwanza na omega ni sura ya ishirini na mbili, kwa hiyo tunaona alfabeti yote ya Kiebrania katika sura za Ufunuo. Sura ya kumi na tatu inawakilisha uasi wa Marekani na baadaye wa ulimwengu. Sura ya kwanza inamwonyesha Kristo kama Alfa na Omega, na sura ya ishirini na mbili inathibitisha ukweli huohuo, lakini katika uhusiano na kufunuliwa kulikotajwa katika sura ya kwanza. Sura za kwanza, kumi na tatu, na ishirini na mbili zinawakilisha herufi tatu za Kiebrania ambazo kwa pamoja zinaunda neno “kweli.”

Di beşa bîst û sêyemîn a Metta de, Îsa heşt wayên xezebê li ser Ferîsî û Sedûqiyan pêşkêş dike. Di ayeta dawî ya beşa bîst û duyemîn de, danûstandina Mesîh bi Cihûyên muşexeseker bi muammaya Dawid bi dawî bû, muammayek ku tenê dema ku hûn prensîba alpha û omega fam dikin, tê çareser kirin.

Abafarisayo bakiri hamwe, Yesu arababaza ati: Mwibwira iki kuri Kristo? Ni mwene nde?

Bamwambila bati, Mwana wa Daudi.

Awaambila ati kuli bo, “Nkaambo nzi Davidi mu Mupashi amwiita kuti Mwami, pakwamba ati, ‘Yehova waambile ku Mwami wandi ati, Ikala ku kuboko kwandi kwa balume, mane ndibike balwani bobbe abe cinyatilo ca makasa obe?’ Elo nga Davidi amwiita kuti Mwami, ncinzi ciita kuti abe mwana wakwe?”

Ne kala munhu nansha kumvasulila izwi, kabiji kufuma pa dinda jojo kechi kwajinga muntu nansha umo wa kukwatakana kumwipuzhya jibiji masengo amwe. Mateo 22:41–46.

Khitimisho cha sura ya ishirini na mbili kinatambulisha alama ya njia katika historia ya agano. Yeremia naye analishughulikia pia mstari huu wa kweli:

Bumogi Nyasaye eyamwizira Yeremia, ng’aloba ati, Ehagarare ha irembo ly’Ingoro ya Nyasaye, kandi oganireyo ekigambo kino, kandi olobe oti, Muhulire ekigambo kya Nyasaye, inywe mwena aba Yuda, abayingira omu miryango egi kusinza Nyasaye. Nyasaye w’Ebihanda

Byona, Nyasaye wa Isiraeri, aloba ati, Murongose engendo zanyu n’ebikorwa byanyu, kandi ndibatura omu kifo kino. Mutesiga ebigambo by’obulimba, nga muloba muti, Ingoro ya Nyasaye, Ingoro ya Nyasaye, Ingoro ya Nyasaye, ni zino.

Niarĩ mũngĩgarũra mĩtugo yanyu na matendo manyu biũ mũno; na mũngĩkĩra ũhoro wa ciira wa kĩhooito gatagatĩ ka mũndũ na mũciĩ wake; mũngĩtĩnyĩria mũgeni, na mũtumia ũtarĩ na ithe, o hamwe na mũtumia wa ndigwa, na mũtikahe thakame ya atarĩ na ũthoni handũ hau, o na mũtigaceme marũa mangĩ nĩ ũũru wanyu: nĩguo ngũmũĩkarĩria handũ hahĩa, bũrũri-inĩ ũrĩa ndaheanĩire maithe manyu, nginya tene na tene. Īrĩa, inyuĩ mwĩhokete ciugo cia maheeni, iria itangĩhota kũguna. Kaingĩ mũkwĩhiba, na mũkũũraga, na mũkũrara ũhũrũko, na mũkoha maheeni, na mũgoca ubani kũrĩ Baali, na mũgacema marũa mangĩ marĩa mũtamenyaga; na mũoke mwĩhagarĩre mbere yakwa nyũmba-inĩ ĩno, ĩrĩa ĩtanĩtĩtwo na rĩĩtwo rĩakwa, na mwĩre atĩrĩ, Tũhonoketio nĩguo twĩke mehia macio mothe marĩa marĩ mĩrimũ?

Je, nyumba hii, iitwayo kwa jina langu, imekuwa pango la wanyang’anyi machoni penu? Tazama, mimi mwenyewe nimeliona, asema Bwana. Lakini enendeni sasa mpaka mahali pangu palipokuwa Shilo, nilipoliweka jina langu hapo hapo kwanza, mkaone nilivyolitenda kwa sababu ya uovu wa watu wangu Israeli.

Na sasa, kwa sababu mmefanya matendo haya yote, asema Bwana, nami nalisema nanyi, nikiamka mapema na kusema, lakini hamkusikia; nami naliwaita, lakini hamkuitika; kwa hiyo nitatenda kwa nyumba hii, iitwayo kwa jina langu, ambayo mnaitegemea, na kwa mahali hapa nilipowapa ninyi na baba zenu, kama nilivyotenda kwa Shilo. Nami nitawatupa mtoke machoni pangu, kama nilivyowatupa ndugu zenu wote, yaani, uzao wote wa Efraimu. Kwa hiyo usiwaombee watu hawa, wala usiinue kilio wala sala kwa ajili yao, wala usinisihi kwa ajili yao; maana sitakusikia. Yeremia 7:1–16.

Yeremia alibwila aleke kusabilila Israyeli wakale, pantu bali bafikile pa cifulo ico takwali ukubwelela, nga fintu cali no ku Bayuda abapitikanya pa mpela ya cipandwa ca makumi yabili na fibili. Apo Mose, (umuntu wa cipangano) aiminine ku busalo bwa kwa Lesa ubwa konaula abantu abasankwa aba cipangano, Mose apelele ubukonkoshi mu mapepo. Mu cipandwa ca cine lubali, Yeremia alibwila aleke kusabilila abantu bamwe bene abo aba cipangano. Amalando ya busokololo aya pa Shilo yalangilwe nga bucinshiko bwa “umutsetse pa mutsetse” ubwa kulanga Lesa ukukana abantu abasankwa aba cipangano ilyo ulubembu lwabo lufika pa cifulo ico talubombololwapo, nga fintu cilelandwa mu vesi imo.

Efraimu anashikamana na sanamu: mwacheni peke yake. Hosea 4:17.

Mu masomo y’isezerano, aho Imana irangiriza umubano wayo w’isezerano ni ikimenyetso cyihariye. Ukwanga inkuru ya Yosua na Kalebu, ari byo byaranze ikigeragezo cya cumi, ni urundi rugero. Kandi Yeremiya na we abwirwa kudasengera ubu bwoko mu bice bike bikurikiraho.

Noola abantu bano lubaasabiliila, so tolaakya malilila nantiki kuboola isaa esambilo: maana tindibawulila mu biseela bwe bandinkubila olw’obuyinike bwabwe. Yeremiya 11:14.

Mlungu wa saba, ukutapikwa kwa Walaodikia pa ndamya ja Mulawo wa Mulungu pa Mulungu wa Sande, nge chiwisilo chya Shiloah, kwalangisha ichakuchita “Iye akachita,” mu ntawi ja pafupi.

Поэтому Я поступлю с этим домом, над которым наречено Моё имя, на который вы уповаете, и с местом, которое Я дал вам и отцам вашим, так, как поступил с Силомом. И отвергну вас от лица Моего, как отверг всех братьев ваших, всё семя Ефремово. Посему не молись за народ сей и не возноси за них вопля и молитвы, и не ходатайствуй предо Мною, ибо Я не услышу тебя. Иеремия 7:14–16.

Mu kapati ya kumi na moja, ilamulo lya kotalomba likwete maana ya moyo wa woma uukabafikila Aba-Laodikea lintu bakasanga abene mu nshita ya mapenzi iikonkela ululayo lwa pa Mulungu. Woma uwo bakemona waikala mukati ka malembe ya kukana kwabo kwa cipangano.

Šikutikilani maneno ya agano hili, mkayanene kwa watu wa Yuda na kwa wenyeji wa Yerusalemu; nawe uwaambie,

KU ya beeni, YHWH Ngai wa Isiraeli:

Aroya umuntu utumvira amajambo y'iri sezerano, ayo nategetse ba sekuruza banyu ku muni nabakuye mu gihugu cya Egipta, mu itanura ry'icyuma, mvuga nti: Nimwumvire ijwi ryanjye, kandi mubikore nk'uko mbibatega byose; ni bwo muzaba ubwoko bwanjye, nanjye nzaba Imana yanyu; kugira ngo nsohoze indahiro narahiye ba sekuruza banyu, yo kubaha igihugu gitemba amata n'ubuki, nk'uko biri uyu muni.

Nanku nyandikire, nti: Kale bwe kityo, ai Mukama. Mukama n'alyoka angamba nti,

Yuda şehirlerinde ve Yerusâlim'in sokaklarında bütün bu sözleri ilan et ve de ki: Bu antlaşmanın sözlerini işitin ve onları yerine getirin. Çünkü onları Mısır diyarından çıkardığım günden bu güne dek atalarınıza ciddiyetle tanıklık ettim; erkenden kalkıp durmadan uyardım ve dedim: Sesime itaat edin. Ne var ki onlar itaat etmediler, kulaklarını da vermediler; herkes kendi kötü yüreğinin inadı doğrultusunda yürüdü. Bundan ötürü, yapmalarını emrettiğim, fakat yapmadıkları bu antlaşmanın bütün sözlerini üzerlerine getireceğim.

'Aláa atandú á mí, “Tsú alí lna-kwí mááwĩ ataa á-Judah, wĩ ataa á-Jerusalem. Ándáa 'áá tsíi ámaadáyíí ábée bááwĩ ákúkú, báá tóó'í nííwĩ má né; wĩ ándáa 'áá tsíi ámée alée ámbóópóó ngúúlu, ábée átáángwáá. Nyúúmba ya Israel wĩ nyúúmba ya Judah báá pwáásá kíríkanu kyáá má né, kyáá né á ndaa'á bááwĩ ákúkú.”

Noolkaas, Rabbigu wuxuu leeyahay sidan: Bal eega, waxaan ku soo dejin doonaa belaa ayan ka baxsan karin; oo in kastoo ay ii qayshan doonaan, anigu ma maqli doono iyaga. Markaas magaalooyinka Yahuudah iyo dadka Yerusaaalem deggan way tegi doonaan oo u qayshan doonaan ilaahyada ay fooxa u shidi jireen; laakiinse iyagu sinaba uma badbaadin doonaan wakhtiga dhibaata dooda. Waayo, tirada magaalooyinkaaga le'eg bay ahaayeen ilaahyadaadu, Yahuudahow; oo tirada jidadka Yerusaaalem le'eg baad u taagteen meelo allabari oo waxaas ceebta leh ah, kuwaas oo ah meelo allabari oo foox loogu shido Bacal.

هل نم هكنوچ ؛هكهم زرمب نایؤب كهی اعود نای راواه اهوره ،هكهم ژئون لهگ مهیؤب وت ،مهوی رهبل
11:1-14 ای مراهی .مرگان ئل نایئوگ ،نهکهدؤب مراواه ناییت هجرانؤب یهوهی یتاک

Qiyama namzetên ku di nav sed û çil û çar hezaran de bin, di Vahî 11:11 de tê nasînkirin; û civîna wan ya dawî di Îşaya 11:11 de tê nasînkirin; û rêza derveyî ya ejdeha, heywan û pêxemberê

derewîn di Danîêl 11:11 de tê nasînkirin; dadweriya yasa Yekşemê ya giyaçê xerab di Hezekîêl 11:11 de tê nasînkirin û cezayê û tirsê ku ser keçikên bêaqil tèn di Ermiya 11:11 de tê nasînkirin.

Kuamuru kuti watu hawa wasiombewe ni alama ya njia katika aya za mwisho za Mathayo sura ya ishirini na mbili, na sura ya ishirini na tatu inabainisha ole nane juu ya Waadventista. Sura ya ishirini na tatu ni aidha Oktoba 22, 1844, au sheria ya Jumapili. Alama hizo zote mbili za njia ni utimizo wa ndoa, na ndoa ni kati ya bibi-arusi na mume, wanaokuja pamoja kuwa mwili mmoja. Kukamilishwa kwa ndoa kunawakilisha upatanisho, au “kuwa mmoja.” Mwanadamu aliumbwa kwa mfano wa Mungu, naye akaumba mwanamume na mwanamke. Uzao wao unawakilishwa na kromosomu ishirini na tatu kutoka kwa mwanamume na ishirini na tatu kutoka kwa mwanamke. Kwa pamoja, kromosomu zao arobaini na sita huifanya hekalu. Kila mtu binafsi ni hekalu, kwa maana, je, hamjui ya kuwa ninyi ni hekalu la Bwana?

Ukukamilika kwa ndoa, wawili wanapokuwa mmoja, ni muungano wa mahekalu mawili ya ishirini na tatu, ili kuunda hekalu moja la arobaini na sita. Kristo ndiye ajengaye hekalu, naye hulijenga kanisa Lake kama hekalu la kike litakaloungana na hekalu Lake la kiume. Muungano huo hutokea wakati hekalu la kibinadamu linaunganishwa na Uungu katika Patakatifu pa Patakatifu pa hekalu la Mungu. “Ishirini na tatu” ni ishara ya kutiwa muhuri kwa wale mia moja na arobaini na nne elfu, na kazi hiyo ilianza mwishoni mwa unabii wa miaka elfu mbili na mia tatu. Mathayo ishirini na tatu ni tangazo la hukumu dhidi ya Waadventista Wasabato wa Laodikia, ambao ni bandia ya wale mia moja na arobaini na nne elfu.

Likwi na mine na zole na mine nkama ezali wa mwambe oyo euti na sambo, mpe bango nde baoyo basekwisami na mokolo mwa mwambe; mpe bango nde milimo mwambe oyo ezalaki na masuwa ya Noa; bango nde bakitani mwambe ya Seta; mpe elembo oyo ezalaki na bilongi na bango ekokisamaki lokola elilingi na kokatama ngenga, oyo esalemaki na mokolo mwa mwambe. Bango nde banganga-nzambe oyo bapakolami mpo na mosala na mokolo mwa mwambe, mpe bosakoli ya mawa mwambe likolô ya Adventisme na mokapo ya ntuku mibale na misato, ezali bosakoli ya kotelemela mwambe ya lokuta.

Upumbaji wa ole juu ya wanawari wapumbavu umetanguliwa na kutiwa muhuri kwa watu wa Mungu katika mstari wa mwisho wa sura ya ishirini na mbili. Sura ya ishirini na mbili inalingana na sura ya ishirini na mbili katika Mwanzo, kwa maana kitabu cha kwanza cha Agano la Kale ni mfano wa kitabu cha kwanza cha Agano Jipya. Katika kiini cha mstari wa kinabii wa Mathayo kumi na moja hadi sura ya ishirini na mbili, ukijumuisha sura kumi na mbili, na ya sita kati ya hizo sura kumi na mbili ni sura ya kumi na sita, ambamo jina la Simoni Bar-yona lilibadilishwa kuwa Petro.

Wābūl balā yā, yāgūn Pita; ōn ēn kubak āp rōk, ānūk ābūl gērbāgēr ān; nēn kūrīl gabōk ēn Hēl anūgūn mārōn nēn. Matthew 16:18.

Mateo sura ya kumi na moja hadi ya ishirini na mbili zina jumla ya aya 459. Aya ya katikati ni aya ya kumi na saba ya sura ya kumi na sita, lakini aya hiyo haiwezi kutengwa na aya za kumi na nane na kumi na tisa, kwa maana hizo ni kauli moja.

“Ndzi langutile endzeni ka bokisi, kambe mahlo ya mina ma pimanisiwe hi leswi ndzi swi voneke. A ma voninga hi ku vangama loku tlulaka ka khume ku tlula ku vangama ka wona ko sungula. A ndzi ehleketa leswaku ma hlikihliwe esaveni hi milenge ya vanhu lavo hamboloka lava a va ma hangalasile va tlhela va ma kandziya entshurini. A ma hleriwile hi ndlela yo saseka endzeni ka bokisi, xin’wana ni xin’wana xi ri endhawini ya xona, ku nga ri na swikombiso leswi vonakaka swa ku tikeriwa ka wanuna loyi a a ma cukumetile kona. Ndzi huwelele hi ntsako lowukulu swinene, kutani ku huwelela koloko ku ndzi pfuxile.” Early Writings, 83.

“U kuîsa kumanza kwa Mwata kule menemene. Námwene mvula ya kunyima yáiza [búlukutu ngana ndila ya pakatikati ka butuku], ne na bukole bwa misangu dikumi.” Spalding and Magan, 5.

Na katika mambo yote ya hekima na ufahamu ambayo mfalme aliwauliza, aliwaona kuwa bora mara kumi kuliko waganga wote na wanajimu wote waliokuwa katika ufalme wake wote. Danieli 1:20.